

המפקד,

שנתיים חלפו מאז המתקפה האכזרית של החמאס. שנתיים הנושאות בחובן רגשות, תחושות ומחשבות שונות: כאב ואובדן, תחושת כישלון ואבל, ומצד שני, גם גאווה גדולה על מעשי הגבורה ועל עמידתו האיתנה של צה"ל, מפקדיו וחיליו, הפועלים בנחישות וביוזמה, ודבקים במשימתם לאור מטרות המלחמה. ציון יום השנה למתקפת הפתע ב-7 באוקטובר מהווה עבורנו הזדמנות לקיים שיח פיקודי על התחושות, ההצלחות והאתגרים, ולשאול מה עלינו ללמוד ולשפר לקראת המשימות והדרך שלפנינו.

ניתן להיעזר בטקסט שכתבה עפרה לקס, אם ששכלה את בנה במלחמת 'חרבות ברזל' (מצורף בהמשך).

לפניך שאלות היכולות לסייע בשיחה עם פקודיך:

- מהו מבחינתכם הרגע שיחקק לעד בזיכרונכם מהתקופה שחלפה מאז פרוץ המלחמה? מה מעלה ההיזכרות בו?
- מהי חשיבותו של הזיכרון? את מי חשוב לכם לזכור?
- מהי התקווה שלכם לקראת העתיד ברמה האישית והיחידתית? מהי התקווה שלכם בעבור מדינת ישראל?

סכם באמצעות הדגשים הבאים:

- מקץ שנתיים למלחמה עוצרת מדינת ישראל כולה, ובתוכה גם צה"ל, כדי לזכור את הנופלים מכוחות הביטחון, ההצלה, הרפואה וצה"ל, אשרו חרפו נפשם בקרבות למען הגנת המדינה ואזרחיה במתקפת הפתע של ה-7 באוקטובר, ובמלחמה שפרצה בעקבותיה. ננצור את זכרם ונשאב השראה מדמותם. נזכור כי מטרות המלחמה טרם הושגו במלואן, נדגיש את מחויבותנו להשבת החטופים והחטופות המוחזקים ברצועת עזה, נתמוך במשפחותיהם, ונספר את קורותיהם של השבויים ופדויי השבי שסבלו מידו האכזרית של האויב שהחזיקם בתנאים לא אנושיים. נתחייב לפעול ולהילחם עד כדי חירוף הנפש - עד להשבת החטופים הביתה ולפירוק השיטתי של תשתיות הטרור בעזה, ונתחייב להפרחה המחודשת של חבלי הארץ שנפגעו במלחמה.
- נכיר באחריות הכבדה המוטלת עלינו כחיילים בצה"ל - להגן על מדינת ישראל, אזרחיה ותושביה. נלמד את הכשלים שהתרחשו ב-7 באוקטובר ואלו שהובילו אליו, נתחקר אותם, וניישם את מסקנותיהם. נדגיש את מחויבותו של צה"ל לתיקון ולשינוי, ואת האחריות הנגזרת מהאתגרים המורכבים העומדים לפתחנו. מתוקף תפקידנו להבטיח את בטחון המדינה ואזרחיה - נדגיש את אחריותנו לעמוד במשימות שעוד נכוננו לנו.
- נעלה על נס את האזרחים, כיתות הכוננות, כוחות המשטרה, השב"כ וצה"ל, שפעלו במהלך ה-7 באוקטובר ובלחימה שלאחריו, שמו את נפשם בכפם, קראו "הנני" ופעלו להצלת חיי אדם. נדגיש את מעשיהם של אחינו הלוחמים הפועלים בשליחות, במסירות, ולאורו של מצפן ערכי חד.
- דווקא מתוך הזיכרון, נדגיש את החזון העומד בהמנון הלאומי שלנו "להיות עם חופשי בארצנו". נישא את עינינו אל התקווה, נזכור כי כבר עברנו ימים קשים כעם, ונבטיח לפעול במשימות שעוד נכוננו לנו כחברה, כעם וכצבא - למען עתיד טוב יותר.

דגשים למפקדים

זיכרון

נזכור את האזרחים שנרצחו ב-7 באוקטובר ונתייחד עם זכרם ומורשתם של הנופלים מכוחות הביטחון, ההצלה, הרפואה וצה"ל אשרו חרפו נפשם בקרבות למען הגנת המדינה ואזרחיה, ננצור את זכרם ונשאב השראה מדמותם. לצה"ל מחויבות לזכרונם והנצחתם של חללי צה"ל בסדיר ובמילואים שקראו "הנני" ונפלו בעת מילוי תפקידם. **מפקדי צה"ל וחיליו יוסיפו לפעול למען הפצועים בגוף ובנפש שפעלו למען אזרחי המדינה, לכבדם ולהוקירם.**

נשיאה באחריות נוכח הכשלון

צה"ל נושא באחריות להגנת מדינת ישראל וביטחון אזרחיה ותושביה. **זוהי אחריות כבדת משקל וב-7 באוקטובר כשלנו במימושה.** נדגיש את מחויבותנו להשבת החטופים המוחזקים ברצועת עזה, נתמוך במשפחותיהם, ונספר את קורותיהם של השבויים ופדויי השבי שסבלו מידו האכזרית של האויב שהחזיקם בתנאים לא אנושיים. **נתחייב לפעול ולהילחם עד כדי חירוף הנפש - עד להשבתם הביתה.** **יישום תחקירי אירועי השבעה באוקטובר הינו צו מוסרי של צה"ל כלפי אזרחי מדינת ישראל** עליהם אנחנו מחויבים להגן ולשמור. צה"ל יפעל להפוך כל אבן על מנת לפעול לתיקון ולשינוי מערכת על מנת להבטיח את ביטחון מדינת ישראל ולהיות נכונים לאתגרים שלפנינו.

תקווה

צה"ל פועל ונלחם על מנת לאפשר למדינת ישראל ואזרחיה לחיות חיי חירות, שגשוג וצמיחה ולהגשמת חזון הדורות. **ידענו תקופות קשות כעם וקמנו מהן מחוזקים.** נשאב רוח והשראה מדורות הלוחמים, למען חירות העם בארצו. אנו פועלים מתוך הכרה בכוחה של התקווה לעצב מחר טוב יותר. נחזק את מערב הנגב ונפעל לסייע בצמיחתו ובשגשוגו. נגייס תעצומות נפש למשימות שעוד נכוננו לנו כחברה וכעם ונפעל מתוך עוצמה צבאית אל מול האויב. נבטיח את ביטחון המדינה ואזרחיה ואת מחויבותנו להגן על הזכות לחיות כעם חופשי בארצנו.

גבורה

בשבעה באוקטובר, בצל ערפל הקרב הכבד, קמו אזרחים, אנשי כוחות הביטחון, חיילים, מפקדים ויחידות ופעלו באומץ-לב, הקרבה וגבורה. **ברגע האמת הם פעלו מתוך מסירות נפש תוך גילוי דוגמה אישית ושליחות למען הגנת המדינה ואזרחיה.** נדגיש את מאות אלפי החיילים והמפקדים בסדיר ובמילואים המוסיפים להילחם על הבית ופועלים מתוך תחושת שליחות, ציונות ואמונה בצדקת הדרך למימוש ייעודו של צה"ל ולהבטחת קיומנו הלאומי.

להיות חלק מסיפור גדול - עפרה לקס

בשונה משנותיה הראשונות של המדינה, בהן הקולקטיב וה"כלל" הכתיבו את הטון, היום אנחנו נמצאים בעידן אחר, אינדיבידואליסטי יותר. כזה שרואה את הפרט ואת יכולותיו ומנסה לפתח אותו לפי כוחו ודרכו. תקופה יפה, שבה אנחנו רואים את הבשורה שכל אחד מביא לעולם. וכשאדם אחד נהרג או נפצע או נחטף, הלב שלנו נלקח אתו. והכאב הוא על מי שהוא היה ועל מי שכבר לא יהיה. כאב אישי. והקושי הוא עצום וכבד מנשוא, ואיך אפשר להכפיל את זה בכמה מאות? אבל בדיוק ברגעים האלה, כשהיגון מאיים להטביע, נזרק העוגן של הכלל, של היותנו חלק מעם מפואר עם סיפור ארוך. רגע לפני שהכאב טורף את הדעת, מביטים רגע לכל הכיוונים ומבינים שאנחנו לא הראשונים ולא האחרונים ולא היחידים במסע הזה.

מי שמחובר לסיפור היהודי - ישראלי הגדול, יכול להביט קדימה ולהבטיח שהוא יבנה מחדש את הקיבוץ ההרוס והבזוז שלו. מי שמבין שהוא חלק מסיפור של מדינה יכול לשרת במילואים חודשים ארוכים (או לאפשר לבעלה את השירות הזה), מי שמחובר ללב הפועם הזה, מסוגל להמשיך לחיות כאן, לכאוב ולחיות כאן אפילו אם חודשים ארוכים אין לו בית, אפילו אם הוא מפחד ממה עוד צפוי לנו פה. זה לא שהכוחות לא נגמרים לפעמים, זה לא שהסבלנות לא פוקעת, זה לא שאסור לצאת לפעמים להפסקה מכל זה כי די, נגמר. לכל אחד היכולות והגבולות שלו. אבל מי שמחובר למטען רב העוצמה הזה יקבל ממנו הרבה כוח. המלחמה היא קשה, המציאות כאוטית ולפעמים מייאשת. אנחנו כל כך בפנים שאנחנו לא יודעים אם בעוד כמה שנים התקופה הזאת תתברר כקטסטרופה או כאיזה פלא גדול. רק מרחוק דברים יוכלו להיראות כמו נס, כמו שאמר יהודה עמיחי. ועד אז, כל אחד יכול להחליט איך תיראה אבן הפסיפס המיוחדת שלו ועד כמה הוא ירגיש שהיא חלק מהיצירה הגדולה של עם ישראל.

(מתוך: "איך נראה נס", בשבע, ד' ניסן התשפ"ד, 12/4/24)